

Grunnlovsforslag 10

(2011–2012)

Grunnlovsforslag fra Hallgeir H. Langeland, Snorre Serigstad Valen, Eirin Sund, Truls Wickholm, Marianne Marthinsen og Jette F. Christensen

Dokument 12:10 (2011–2012)

Grunnlovsforslag fra Hallgeir H. Langeland, Snorre Serigstad Valen, Eirin Sund, Truls Wickholm, Marianne Marthinsen og Jette F. Christensen om endring av Grunnloven §§ 1, 3, 4–9, 11–15, 17–32, 34–37, 39–41, 43–48, 62, 67–69, 74–82, 86 og 112 (innføring av republikk som styreform i Norge)

Til Stortinget

Bakgrunn

Norges styreform er arvelig monarkisk. Det innebærer at det formelle statsoverhodet innehas av en person som har arvet denne posisjonen, og ikke er gitt den av folket gjennom valg. Ifølge Grunnloven står Kongen over det folkevalgte parlamentet.

Enhver stilling som hviler på nedarvede rettigheter, er en anakronisme i demokratiske samfunn. Monarkiet er en fortidslevning fra et autoritært styre, og egner seg derfor dårlig som demokratisk symbol. Sist, men ikke minst, en overgang til republikk vil være det naturlige sluttpunktet på den demokratiseringen som startet i 1814, og som var slutført da Stortinget fratok Kongen, ved unionsoppløsningen, de siste restene av formell makt.

Republikk er i dag den mest vanlige styreform i verden. Forslagsstillerne ønsker å endre Grunnloven, slik at også Norge får et statsoverhode som er valgt – en president, som erstatter for dagens kongehus. Derfor foreslås konkrete endringer i Grunnloven, slik at Norge kan endre sin formelle styreform fra arvelig monarkisk til republikansk.

Hva slags republikk skal det være?

Forslagsstillerne ønsker å endre Grunnloven, slik at også Norge får et statsoverhode som er valgt av folket, det vil si en president. Et sentralt spørsmål er hva slags republikk som skal innføres. Blant de mest sentrale spørsmålene er hvilken makt en president skal ha, sett i forhold til makten til regjering og storting, og hvordan presidenten skal velges. Andre spørsmål er blant annet hvem som er valgbar som president, hvor lenge en president kan sitte og hvor mange ganger på rad man kan velges som president. I tillegg kommer spørsmål om hva som skjer med dagens medlemmer av kongehuset, og en rekke formelle og praktiske spørsmål.

Forslagsstillerne vil derfor i tillegg til grunnlovsforslaget her fremme et representantforslag med forslag om at Stortinget ber regjeringen utrede ulike alternativer for innføring av republikk som styreform i Norge, og legge vurderinger av de ulike alternativene fram for Stortinget slik at de foreligger i god tid før Stortingets behandling i neste valgperiode av det nærværende grunnlovsforslaget om innføring av republikk. Dersom et slikt representantforslag blir vedtatt og utredningen gjennomføres, vil Stortinget ha et godt grunnlag for å kunne ta stilling til sentrale spørsmål knyttet til republikk som statsform innen grunnlovsforslaget her skal opp til behandling i løpet av de tre første sesjonene i neste stortingsperiode.

Folkeavstemning om innføring av republikk

Endring av styreform for den norske staten er av stor viktighet for folket og landet. Innføring av republikk som ny styreform bør derfor bare gjennomføres dersom et flertall av folket stemmer ja til dette ved en folkeavstemning der valget står mellom

å innføre republikk, eller fortsatt ha en arvelig monarkisk styreform.

En slik folkeavstemning bør gjennomføres etter at Stortinget har vedtatt de nødvendige grunnlovsendringene for innføring av republikk som styreform. For at folkeavstemningen skal få betydning, må grunnlovsendringene gjøres betinget av at de får tilslutning i den etterfølgende folkeavstemningen. Forslagsstillerne har derfor tatt inn i grunnlovsforslaget en bestemmelse om at grunnlovsendringene bare trer i kraft dersom innføring av republikk som styreform i Norge får flertall ved en etterfølgende folkeavstemning. Ikrafttredelsestidspunktet settes til 1. januar i året etter at en slik folkeavstemning avholdes, for å gi noe tid til praktiske forberedelser for iverksettelse av den nye styreform.

Det foreslås også å sette som betingelse at en slik folkeavstemning avholdes innen utgangen av neste stortingsperiode, slik at det grunnlovsvedtaket Stortinget eventuelt fatter i neste periode ikke kan «vekkes til live» ved en folkeavstemning i en senere periode.

Rekkefølgen på behandlingen av forslaget om å innføre republikk som ny styreform blir dermed:

- 1 Stortinget vedtar å be regjeringen utrede ulike alternativer for innføring av republikk, og fremme forslag om hovedpunktene i en republikansk styreform.
- 2 Stortinget vedtar hovedpunktene for hva slags republikk Norge bør ha.
- 3 Grunnlovsendringer som innfører republikk som styreform vedtas, men trer først i kraft 1. januar året etter at innføring av republikk som styreform har fått flertall i en folkeavstemning om dette.
- 4 En folkeavstemning som nevnt avholdes.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

I

Overskriften skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

Norges Riges Grundlov

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

Norges rikes grunnlov

–

Noregs rikes grunnlov

§ 1 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 1

Norge er *en fri, selvstændig, udelelig og uafhængelig Republik.*

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 1

Norge er en fri, selvstendig, udelelig og uavhengelig republikk.

–

§ 1

Noreg er ein fri, sjølvstendig, udeleleg og uavhendeleg republikk.

Overskriften til kapittel B skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

B. Om den udøvende Magt

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

B. Om den utøvende makt

–

B. Om den utøvande makta

§ 3 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 3

Den udøvende Magt er *hos Regjeringen og Præsidenten. Nærmere Bestemmelser om Præsidenten fastsættes ved Lov.*

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 3

Den utøvende makt er hos regjeringen og presidenten. Nærmere bestemmelser om presidenten fastsettes ved lov.

–

§ 3

Den utøvande makta er hos regjeringa og presidenten. Nærare føresegner om presidenten blir fastsette i lov.

§§ 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 11 oppheves.

§ 12 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 12

Regjeringen skal bestaa af en Statsminister og i det mindste syv andre Medlemmer. Alle Regjeringens Medlemmer skulle være stemmeberettigede norske Borgere.

Regjeringen fordeler Forretningerne iblandt sine Medlemmer, saaledes som den det for tjenligt eragter. Til at deltage i Regjeringsmøder kan Regjeringen ved overordentlige Leiligheder, foruden de sedvanlige Medlemmer, tilkalde andre norske Borgere, kun ingen Medlemmer af Stortinget, eller Præsidenten.

Ægtefæller, Forældre og Børn eller to Søskende maa ei paa samme Tid være Medlemmer af Regjeringen.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 12

Regjeringen skal bestå av en statsminister og minst syv andre medlemmer. Alle regjeringens medlemmer skal være stemmeberettigede norske borgere.

Regjeringen fordeler gjøremålene blant sine medlemmer slik den finner det tjenlig. Til å delta i regjeringsmøter ved siden av de faste medlemmer kan regjeringen i særlige tilfeller tilkalle andre norske borgere, men ikke presidenten eller medlemmer av Stortinget.

Ektefeller, foreldre og barn eller to søsken må ikke på samme tid være medlemmer av regjeringen.

–

§ 12

I regjeringa skal det vere ein statsminister og minst sju andre medlemmer. Alle medlemmene av regjeringa skal vere røysteføre norske borgarar.

Regjeringa fordeler gjeremåla mellom medlemmene slik ho meiner det er tenleg. Til å delta i regjeringsmøte ved sida av dei faste medlemmene kan regjeringa i særlege høve kalle inn andre norske borgarar, men ikkje presidenten eller medlemmer av Stortinget.

Ektefolk, foreldre og born eller to sysken må ikkje samstundes vere medlemmer av regjeringa.

§ 13 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 13

Regjeringens Forretninger afgjøres ved Stemmegivning, hvorved, i Tilfælde at Stemmerne ere lige, Statsministeren eller, i dennes Fraværelse, det første af de tilstedeværende Medlemmer af Regjeringen har tvende Stemmer.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 13

Regjeringens saker avgjøres ved stemmegivning. Ved stemmelikhet har statsministeren eller, i dennes fravær, den første av de tilstedeværende statsråder to stemmer.

–

§ 13

Sakene til regjeringa blir avgjorde med røysting. Står røystene likt, har statsministeren eller, om han er borte, den fyrste av statsrådene som er til stades, to røyster.

§ 14 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 14

Regjeringen kan beskikke Statssekretærer til at bistaa Regjeringens Medlemmer under Udførelsen af deres Forretninger udenfor Regjeringsmødene. Den enkelte Statssekretær handler paa Vegne af det Medlem af Regjeringen, til hvem han er knyttet, i den Udstrækning Vedkommende bestemmer.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 14

Regjeringen kan utnevne statssekretærer til å bistå regjeringens medlemmer i utførelsen av deres gjøremål utenfor regjeringsmøtene. Den enkelte statssekretær handler på vegne av det medlem av regjeringen som hun eller han er knyttet til, i den utstrekning dette medlem bestemmer.

–

§ 14

Regjeringa kan utnemne statssekretærar til å hjelpe medlemmene av regjeringa med gjeremåla deira utanfor regjeringsmøtene. Kvar statssekretær handlar på vegner av den medlemmen av regjeringa som ho eller han er knytt til, så langt denne medlemmen fastset.

§ 15 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 15

Ethvert Medlem af Regjeringen er pligtig til at fratræde sitt Embede, efter at Stortinget har fattet Beslutning om Mistillid til vedkommende alene eller til den samlede Regjering.

Naar Stortinget har fattet Beslutning om Mistillid, kunne bare de Forretninger udføres, som ere nødvendige for en forsvarlig Embedsførsel.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 15

Ethvert medlem av regjeringen har plikt til å fra tre sitt embete etter at Stortinget har fattet vedtak om mistillit til vedkommende alene eller til den samlede regjering.

Når Stortinget har fattet vedtak om mistillit, kan det bare utføres gjøremål som er nødvendige for en forsvarlig embetsførsel.

§ 15

Kvar medlem av regjeringa har plikt til å gå av etter at Stortinget har gjort vedtak om mistillit til vedkommande åleine eller til heile regjeringa.

Når Stortinget har gjort vedtak om mistillit, kan det berre utførast slike gjeremål som trengst for forsvarleg embetsførsle.

I §§ 17, 18, 19 og 22 annet ledd gjøres følgende endringer:

Alternativ A (originalspråk):

«Kongen» erstattes med «Regjeringen».

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

«kongen» erstattes med «regjeringen» på bokmål og med «regjeringa» på nynorsk.

§ 20 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Regjeringen har Ret til i Regjeringsmøde at be-naade Forbrydere, efterat Dom er falden. Forbryderen har Valget, om han vil modtage Regjeringens Naade, eller underkaste sig den ham tildømte Straf.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Regjeringen har i regjeringsmøte rett til å benåde forbrytere etter at dom er falt. Forbryteren kan velge å motta regjeringens nåde eller underkaste seg den idømte straff.

–

Regjeringa har i regjeringsmøte rett til å gje forbrytarar nåde etter at dom er fallen. Forbrytaren kan velje å ta imot nåden frå regjeringa eller ta den idømde straffa.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Præsidenten har Ret til at be-naade Forbrydere, efterat Dom er falden. Forbryderen har Valget, om han vil modtage Præsidentens Naade, eller underkaste sig den ham tildømte Straf.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Presidenten har rett til å benåde forbrytere etter at dom er falt. Forbryteren kan velge å motta presidentens nåde eller underkaste seg den idømte straff.

–

Presidenten har rett til å gje forbrytarar nåde etter at dom er fallen. Forbrytaren kan velje å ta imot nåden frå presidenten eller ta den idømde straffa.

§ 21 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 21

Regjeringen vælger og beskikker alle civile og militære Embedsmænd. Disse skulle, før Beskikkelse finder Sted, sværge eller, hvis de ved Lov ere fritagne for Edsflæggelse, høitideligen tilsige Konstitutionen Lydighed og Troskab; dog kunne de Embedsmænd, der ei ere norske Borgere, ved Lov fritages for denne Pligt.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 21

Regjeringen velger og utnevner alle sivile og militære embetsmenn. Før innsettelsen skal de sverge eller, hvis de ved lov er fritatt for edsavleggelse, høytidelig love lydighet og troskap til konstitusjonen. De embetsmenn som ikke er norske borgere, kan ved lov fritas for denne plikt.

–

§ 21

Regjeringa vel og utnemner alle sivile og militære embetsmenn. Før innsetjinga skal dei sverje eller, om dei ved lov er fritekne frå å gjere eid, høgtidleg love lydnad og truskap til konstitusjonen. Embetsmenn som ikkje er norske borgarar, kan ved lov få fritak frå denne plikta.

§ 22 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

Statsministeren og de øvrige *Medlemmer af Regjeringen* samt Statssekretærene kunne, uden foregaaende Dom, afskediges af *Regjeringen*. Det samme gjælder for de Embedsmænd, som ere ansatte ved *Regjeringens* Kontorer eller ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet, civile Overøvrigheds-Personer, Regimenters og andre militære Korpsers Chefer, Kommandanter i Fæstninger og Høistbefalende paa Krigsskibe.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

Statsministeren, de øvrige medlemmer av regjeringen og statssekretærene kan uten dom avskjediges av regjeringen. Det samme gjelder for de embetsmenn som er ansatt ved regjeringens kontorer eller i utenrikstjenesten, sivile overøvrighetspersoner, sjefer for regimenter og andre militære korps, kommandanter på festninger og høystbefalende på krigsskip.

–

Statsministeren, dei andre medlemmene av regjeringa og statssekretæranane kan utan dom avsetjast av regjeringa. Det same gjeld for dei embetsmennene som er tilsette ved regjeringskontora eller i utanrikstenesta, sivile overøvrighetspersonar, sjefar for regiment og andre militære korps, kommandantar på festningar og høgstbefalende på krigsskip.

§ 23 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Regjeringen kan meddele Ordener til hvem *den* for godt befinder, til Belønning for udmærkede Fortjenester, der offentlig maa kundgjøres; men ei anden Rang og Titel, end den, ethvert Embede medfører. Ordenen fritager Ingen for Statsborgernes fælles Pligter og Byrder, ei heller medfører den fortrinlig Adgang til Statens Embeder. Embedsmænd, som i Naade afskediges, beholde deres havte Embeders Titel og Rang. Dette gjælder dog *ikke Medlemmer af Regjeringen* eller Statssekretærene.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Regjeringen kan dele ut ordener til hvem den vil, til belønning for utmerkede fortjenester, som må kunngjøres offentlig. Regjeringen kan ikke tildele annen rang eller tittel enn den et embete medfører. Ordenen fritar ingen for statsborgernes felles plikter og byrder, og gir heller ikke fortrinnsrett til statlige embeter. Embetsmenn som avskjediges i nåde, beholder den tittel og rang de hadde i embetet. Dette gjelder ikke regjeringens medlemmer eller statssekretærene.

–

Regjeringa kan gje ordenar til kven den vil, til påskjøning for framifrå gagnsverk, som må kunngjerast offentleg. Regjeringa kan ikkje tildele annan rang og tittel enn den eit embete fører med seg. Ordenen fritek ingen for dei plikter og byrder som er sams for statsborgarane, og gjev heller ikkje førerrett til statlege embete. Embetsmenn som får avskil i nåde, får ha den tittelen og rangen dei hadde i embetet. Dette gjeld ikkje medlemmene av regjeringa eller statssekretæranane.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Præsidenten kan meddele Ordener til hvem han for godt befinder, til Belønning for udmærkede Fortjenester, der offentlig maa kundgjøres; men ei anden Rang og Titel, end den, ethvert Embede medfører. Ordenen fritager Ingen for Statsborgernes fælles Pligter og Byrder, ei heller medfører den fortrinlig Adgang til Statens Embeder. Embedsmænd, som i Naade afskediges, beholde deres havte Embeders Titel og Rang. Dette gjælder dog *ikke Medlemmer af Regjeringen* eller Statssekretærene.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Presidenten kan dele ut ordener til hvem den vil, til belønning for utmerkede fortjenester, som må kunngjøres offentlig. Presidenten kan ikke tildele annen rang eller tittel enn den et embete medfører. Ordenen fritar ingen for statsborgernes felles plikter og byrder, og gir heller ikke fortrinnsrett til statlige embeter. Embetsmenn som avskjediges i nåde,

beholder den tittel og rang de hadde i embetet. Dette gjelder ikke regjeringens medlemmer eller statssekretærene.

–

Presidenten kan gje ordenar til kven den vil, til påskjøning for framifrå gagnsverk, som må kunngjerast offentleg. Presidenten kan ikkje tildele annan rang og tittel enn den eit embete fører med seg. Ordenen frittek ingen for dei plikter og bører som er sams for statsborgarane, og gjev heller ikkje førerrett til statlege embete. Embetsmenn som får avskil i nåde, får ha den tittelen og rangen dei hadde i embetet. Dette gjeld ikkje medlemmene av regjeringa eller statssekretærene.

§ 24 oppheves.

§ 25 første ledd første punktum skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Regjeringen har høieste Befaling over Rigets Land- og Sømagt.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Regjeringen har høyeste befaling over rikets forsvarsmakt.

–

Regjeringa har høgste befalinga over forsvarsmakta til riket.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Præsidenten har høieste Befaling over Rigets Land- og Sømagt.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Presidenten har høyeste befaling over rikets forsvarsmakt.

–

Presidenten har høgste befalinga over forsvarsmakta til riket.

§ 26 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Regjeringen har Ret til at sammenkalde Tropper, begynde Krig til Landets Forsvar og slutte Fred,

indgaa og ophæve Forbund, sende og modtage Gesandter.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Regjeringen har rett til å sammenkalle tropper, begynne krig til forsvar av landet og slutte fred, inngå og oppheve folkerettslige avtaler og sende og motta sendemenn.

–

Regjeringa har rett til å kalle saman troppar, byrje krig til forsvar av landet og slutte fred, inngå og seie opp folkerettslege avtaler og sende og ta imot sendemenn.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Præsidenten har Ret til at sammenkalde Tropper, begynde Krig til Landets Forsvar og slutte Fred. Regjeringen har Ret til at indgaa og ophæve Forbund, og sende og modtage Gesandter.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Presidenten har rett til å sammenkalle tropper, begynne krig til forsvar av landet og slutte fred. Regjeringen har rett til å inngå og oppheve folkerettslige avtaler og sende og motta sendemenn.

–

Presidenten har rett til å kalle saman troppar, byrje krig til forsvar av landet og slutte fred. Regjeringa har rett til å inngå og seie opp folkerettslege avtaler og sende og ta imot sendemenn.

§ 27 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 27

Alle Regjeringens Medlemmer skulle, naar de ikke have lovligt Forfald, være nærværende i Regjeringensmøder, og maa ingen Beslutning tages der, naar ikke over det halve Antal Medlemmer ere tilstede.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 27

Alle regjeringens medlemmer skal møte i regjeringensmøter når de ikke har lovlig forfall. Ingen beslutning må tas der når ikke over halvparten av medlemmene er til stede.

–

§ 27

Alle regjeringsmedlemmene skal møte i regjeringsmøte når dei ikkje har lovleg forfall. Inga avgjerd må takast der når ikkje over halvta av medlemmene er til stades.

§ 28 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 28

Forestillinger om Embeders Besættelse og andre Sager af Vigtighed skulle foredrages i *Regjeringsmøde* af det Medlem af *Regjeringen*, til hvis Fag de høre, og Sagerne af ham ekspederes overensstemmende med *den af Regjeringen fattede* Beslutning. Dog kunne egentlige militære Kommando-Sager i saadan Udstrækning, som *Regjeringen* bestemmer, undtages fra Behandling i *Regjeringsmøde*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 28

Tilrådingar om embetsutnevnelser og andre viktige saker skal foredras i regjeringsmøte av det medlem av regjeringa hvis fagområde de tilhører. Hun eller han skal ekspedere sakene i overensstemmelse med regjeringens beslutning. Egentlige militære kommandosaker kan likevel unntas fra behandling i regjeringsmøte i den utstrekning regjeringa bestemmer.

–

§ 28

Tilrådingar om embetsutnemningar og andre viktige saker skal målberast i regjeringsmøte av den medlemmen av regjeringa som har det fagområdet dei høyrer til. Ho eller han skal ekspedere sakene i samsvar med avgjerda til regjeringa. Det kan likevel gjerast unntak frå behandling i regjeringsmøte for eigentlege militære kommandosaker i den mon regjeringa fastset.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 28

Forestillinger om Embeders Besættelse og andre Sager af Vigtighed skulle foredrages i *Regjeringsmøde* af det Medlem af *Regjeringen*, til hvis Fag de høre, og Sagerne af ham ekspederes overensstemmende med *den af Regjeringen fattede* Beslutning.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 28

Tilrådingar om embetsutnevnelser og andre viktige saker skal foredras i regjeringsmøte av det medlem av regjeringa hvis fagområde de tilhører. Hun eller han skal ekspedere sakene i overensstemmelse med regjeringens beslutning.

–

§ 28

Tilrådingar om embetsutnemningar og andre viktige saker skal målberast i regjeringsmøte av den medlemmen av regjeringa som har det fagområdet dei høyrer til. Ho eller han skal ekspedere sakene i samsvar med avgjerda til regjeringa.

§ 29 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 29

Forbyder lovligt Forfald *et Medlem af Regjeringen* at møde og foredrage de Sager, som henhøre under hans Fag, skulle disse foredrages af *et andet Medlem*, som *Regjeringen* dertil konstituerer.

Hindres saa mange ved lovligt Forfald fra at møde, at ikke flere end Halvparten af det bestemte Antal Medlemmer ere tilstede, skulle andre Mænd eller Kvinder i fornødent Antal konstitueres til at *delte i Regjeringsmødet*.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 29

Hindrer lovlig forfall et medlem av regjeringa fra å møte og foredra de saker som tilhører hennes eller hans fagområde, skal disse saker foredras av et annet medlem, som regjeringa konstituerer til det.

Hindrer lovlig forfall så mange fra å møte at ikke flere enn halvparten av det bestemte antall medlemmer er til stede, skal så mange andre personer som nødvendig konstitueres til å delta i regjeringsmøtet.

–

§ 29

Hindrar lovleg forfall ein medlem frå å møte og målbera saker som høyrer til hennar eller hans fagområde, skal sakene målberast av ein annan medlem, som kongen konstituerer til det.

Hindrar lovleg forfall så mange frå å møte at ikkje fleire enn halvta av det fastsette talet på medlemmer er til stades, skal så mange andre personar som naudsynt konstituerast til å delta i regjeringsmøtet.

§ 30 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 30

I *Regjeringsmøde* føres Protokoll over alle de Sager, som der forhandles. De diplomatiske Sager, som *af Regjeringen* besluttes hemmeligholdte, indføres i en egen Protokoll. Paa samme Maade forholdes med de militære Kommando-Sager, som *af Regjeringen* besluttes hemmeligholdte.

Enhver, som *deltager i Regjeringsmøde*, er pliktig til med Frimodighed at sige sin *Mening*. Finder noget Medlem *af Regjeringen*, at *Regjeringens* Beslutning er stridende mod Statsformen eller Rigets Love, er det Pligt at gjøre kraftige Forestillinger derimod samt at tilføie sin *Mening* i Protokollen. Den, der ikke saaledes har protesteret, ansees at have været enig i *Regjeringens Beslutning*, og er ansvarlig derfor, saaledes som siden bestemmes, og kan af Stortinget sættes under Tiltale for Rigsretten.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 30

I regjeringsmøtet føres det protokoll over alle de saker som behandles der. De diplomatiske saker som regjeringen beslutter å hemmeligholde, føres inn i en egen protokoll. Det samme gjelder de militære kommandosaker som regjeringen beslutter å hemmeligholde.

Enhver som deltar i regjeringsmøte, har plikt til å si sin mening med frimodighet. Mener noe medlem av regjeringen at regjeringens beslutning strider mot statsformen eller landets lover, har hun eller han plikt til å gjøre kraftige motforestillinger og tilføie sin mening i protokollen. Den som ikke har protestert på denne måte, anses for å ha vært enig i regjeringens beslutning og er ansvarlig for det, slik som det siden blir bestemt, og kan av Stortinget settes under tiltale for Riksretten.

–

§ 30

I regjeringsmøtet blir det ført protokoll over alle saker som blir behandla der. Dei diplomatiske sakene som regjeringa vedtek å halde løynde, blir førte inn i ein særskild protokoll. Det same gjeld dei militære kommandosakene som regjeringa vedtek å halde løynde.

Kvar den som deltek i regjeringsmøte, har plikt til å seie si meining med frimod. Meiner nokon medlem av regjeringa at avgjerda til regjeringa strir mot statsforma eller lovene i landet, har ho eller han plikt til å ta kraftig til motmæle og skrive si meining i proto-

kollen. Den som ikkje har protestert såleis, blir rekna for å ha vore samd i avgjerda til regjeringa og er ansvarleg for det, slik som det sidan blir fastsett, og Stortinget kan setje vedkommande under tiltale for Riksretten.

§ 31 skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

§ 31

Alle *Regjeringens Beslutninger udfærdiges i dens Navn og undertegnes* af Statsministeren eller, om han ikke har været tilstede, af det første af *Regjeringens* tilstedeværende Medlemmer.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

§ 31

Alle regjeringens beslutninger utferdiges i dens navn og undertegnes av statsministeren eller, om statsministeren ikke har vært til stede, av det første av statsrådets tilstedeværende medlemmer.

–

§ 31

Alle avgjerdene til regjeringa blir ferda ut i namnet til regjeringa og blir underskrivne av statsministeren eller, om statsministeren ikkje var til stades i statsrådet, av den fyrste av dei medlemmene som var det.

§§ 32, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47 og 48 oppheves.

§ 62 skal lyde:

Alternativ I A (originalspråk):

§ 62

De Tjenestemænd, der ere ansatte ved *Regjeringens* Kontorer, Statssekretærene og de politiske Raadgivere dog undtagne, kunne ikke vælges til Repræsentanter. Det samme gjælder Høiesterets Medlemmer, og Tjenestemænd, der ere ansatte ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet.

Regjeringens Medlemmer kunne ikke møde paa Stortinget som Repræsentanter, saalænge de *ere Medlemmer af Regjeringen*. Ei heller kunne Statssekretærene møde som Repræsentanter, saalænge de beklæde deres Embeder, og de politiske Raadgivere

ved *Regjeringens* Kontorer kunne ikke møte paa Stortinget, saalænge de indehave deres Stillinger.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 62

De tjenestemenn som er ansatt ved regjeringens kontorer, bortsett fra statssekretærer og de politiske rådgivere, kan ikke velges til representanter. Det samme gjelder Høyesteretts medlemmer og tjenestemenn som er ansatt i utenriktjenesten.

Regjeringens medlemmer kan ikke møte på Stortinget som representanter så lenge de er medlemmer av regjeringen. Heller ikke statssekretærene kan møte som representanter så lenge de er i embetet, og de politiske rådgivere ved regjeringens kontorer kan ikke møte på Stortinget så lenge de innehar sine stillinger.

–

§ 62

Tenestemenn som er tilsette ved regjeringskontora, bortsett frå statssekretærar og politiske rådgjevarar, kan ikkje veljast til representantar. Det same gjeld medlemmene av Høgsterett og tenestemenn som er tilsette i utanrikstenesta.

Medlemmer av regjeringa kan ikkje møte på Stortinget som representantar så lenge dei er medlemmer av regjeringa. Heller ikkje statssekretæranne kan møte som representantar så lenge dei er i embetet, og dei politiske rådgjevarane ved regjeringskontora kan ikkje møte på Stortinget så lenge dei har stillingane sine.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 62

De Tjenestemænd, der ere ansatte ved *Regjeringens* Kontorer, Statssekretærerne og de politiske Raadgivere dog undtagne, kunne ikke vælges til Repræsentanter. Det samme gjælder Høiesterets *Medlemmer, Tjenestemænd*, der ere ansatte ved Diplomatiets eller Konsulatvæsenet, og *Tjenestemænd, der ere ansatte ved Præsidentens Kontor*.

Regjeringens Medlemmer kunne ikke møte paa Stortinget som Repræsentanter, saalænge de ere *Medlemmer af Regjeringen*. Det samme gjælder *Præsidenten*, saa lenge han ere *Præsident*. Ei heller kunne Statssekretærerne møte som Repræsentanter, saalænge de beklæde deres Embeder, og de politiske Raadgivere ved *Regjeringens og Præsidentens* Kontorer kunne ikke møte paa Stortinget, saalænge de indehave deres Stillinger.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 62

De tjenestemenn som er ansatt ved regjeringens kontorer, bortsett fra statssekretærer og de politiske rådgivere, kan ikke velges til representanter. Det samme gjelder Høyesteretts medlemmer og tjenestemenn som er ansatt i utenriktjenesten, og tjenestemenn ansatt ved presidentens kontor.

Regjeringens medlemmer kan ikke møte på Stortinget som representanter så lenge de er medlemmer av regjeringen. Det samme gjelder presidenten, så lenge hun eller han er president. Heller ikke statssekretærene kan møte som representanter så lenge de er i embetet, og de politiske rådgivere ved regjeringens og presidentens kontorer kan ikke møte på Stortinget så lenge de innehar sine stillinger.

–

§ 62

Tenestemenn som er tilsette ved regjeringskontora, bortsett frå statssekretærar og politiske rådgjevarar, kan ikkje veljast til representantar. Det same gjeld medlemmene av Høgsterett og tenestemenn som er tilsette i utanrikstenesta, og tenestemenn tilsette ved kontoret til presidenten.

Medlemmer av regjeringa kan ikkje møte på Stortinget som representantar så lenge dei er medlemmer av regjeringa. Det same gjeld presidenten så lenge ho eller han er president. Heller ikkje statssekretæranne kan møte som representantar så lenge dei er i embetet, og dei politiske rådgjevarane ved regjeringskontora kan ikkje møte på Stortinget så lenge dei har stillingane sine.

I § 67 strykes «Kongeriget» eller «Kongeriket».

§ 68 første punktum skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Stortinget sammentræder i Almindelighed den første Søgnedag i Oktober Maaned hvert Aar i Rigets Hovedstad, medmindre *Regjeringen* paa Grund af overordentlige Omstændigheder, saasom fiendtligt Indfald eller smitsom Syge, dertil bestemmer en anden Kjøbstad i Riget.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Stortinget trer i alminnelighet sammen i rikets hovedstad den første hverdag i oktober måned hvert år, med mindre regjeringen på grunn av usedvanlige omstendigheter, så som fiendtlig angrep eller smittsom sykdom, velger en annen by i riket.

–

Stortinget kjem i regelen saman i hovudstaden den fyrste kvardagen i oktober kvart år, om ikkje regjeringa på grunn av usedvanlege omstende, så som fiendsleg åtak eller smittsam sjukdom, vel ein annan by i riket.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Stortinget sammentræder i Almindelighed den første Søndag i Oktober Maaned hvert Aar i Rigets Hovedstad, medmindre *Præsidenten* paa Grund af overordentlige Omstændigheder, saasom fiendtligt Indfald eller smitsom Syge, dertil bestemmer en anden Kjøbstad i Riget.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Stortinget trer i alminnelighet sammen i rikets hovedstad den første hverdag i oktober måned hvert år, med mindre presidenten på grunn av usedvanlige omstendigheter, så som fiendtlig angrep eller smittsom sykdom, velger en annen by i riket.

–

Stortinget kjem i regelen saman i hovudstaden den fyrste kvardagen i oktober kvart år, om ikkje presidenten på grunn av usedvanlege omstende, så som fiendsleg åtak eller smittsam sjukdom, vel ein annan by i riket.

§ 69 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 69

Naar Stortinget ikke er samlet, kan det sammenkaldes af *Regjeringen* dersom den finder det fornødent.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 69

Når Stortinget ikke er samlet, kan det sammenkalles av regjeringa dersom den mener det er nødvendig.

–

§ 69

Når Stortinget ikkje er samla, kan regjeringa kalle det saman dersom den meiner det trengst.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 69

Naar Stortinget ikke er samlet, kan det sammenkaldes af *Præsidenten* dersom han finder det fornødent.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 69

Når Stortinget ikke er samlet, kan det sammenkalles av presidenten dersom presidenten mener det er nødvendig.

–

§ 69

Når Stortinget ikkje er samla, kan presidenten kalle det saman dersom presidenten meiner det trengst.

§ 74 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Saasnt Stortinget har konstitueret sig, aabner *Statsministeren* eller den, han dertil beskikker, dets Forhandlinger med en Tale, hvori han underretter det om Rigets Tilstand og de Gjenstande, hvorpaa han især ønsker at henlede Stortingets *Opmærksomhed*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Så snart Stortinget har konstituert seg, åpner statsministeren eller den statsministeren utpeker til det, forhandlingene med en tale om rikets tilstand og de forhold som hun eller han især ønsker å lede Stortingets oppmerksomhet mot.

–

Så snart Stortinget har konstituert seg, opnar statsministeren eller den statsministeren set til det, forhandlingane med ei tale om tilstanden i riket og dei emna ho eller han særleg vil gjere Stortinget merksam på.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Saasnt Stortinget har konstitueret sig, aabner *Præsidenten* eller den, han dertil beskikker, dets Forhandlinger med en Tale, hvori hun eller han underretter det om Rigets Tilstand og de Gjenstande, hvorpaa han især ønsker at henlede Stortingets *Opmærksomhed*.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Så snart Stortinget har konstituert seg, åpner presidenten eller den presidenten utpeker til det, forhandlingene med en tale om rikets tilstand og de for-

hold som hun eller han især ønsker å lede Stortingets oppmerksomhet mot.

–

Så snart Stortinget har konstituert seg, opnar presidenten eller den presidenten set til det, forhandlingane med ei tale om tilstanden i riket og dei emna ho eller han særleg vil gjere Stortinget merksam på.

§ 74 annet ledd skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

Naar Storthingets Forhandlinger ere aabnede, have Statsministeren og *Regjeringens øvrige Medlemmer* Ret til at møde i Storthinget og lige med *Storthingets* Medlemmer, dog uden at afgive Stemme, at deltage i de forefaldende Forhandlinger, forsaavidt disse holdes for aabne Døre, men i de Sager, som forhandles for lukkede Døre, kun forsaavidt det af Storthinget maatte tilstedes.

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

Når Stortingets forhandlingar er åpnet, har statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer rett til å møte i Stortinget og på lik linje med Stortingets medlemmer delta i forhandlingane når de holdes for åpne dører, men utan å avgi stemme. I de saker som behandles for lukkede dører, gjelder dette bare når Stortinget tillater det.

–

Når forhandlingane i Stortinget er opna, har statsministeren og dei øvrige medlemmene av regjeringa rett til å møte i Stortinget og til liks med medlemmene der ta del i forhandlingane når dei blir haldne for opne dører, men utan å røyste. I saker som blir behandla for stengde dører, gjeld dette berre når Stortinget gjev løyve til det.

§ 75 bokstav e oppheves.

§ 75 bokstav f blir bokstav e og skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

e. at lade sig forelægge *Regjeringsmødernes* Protokoller og alle offentlige Indberetninger og Papirer;

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

e) å la seg forelegge regjeringsmøtenes protokoller og alle offentlige innberetninger og papirer;

–

e) å få seg førelagt protokollane frå regjeringsmøtene og alle offentlege meldingar og papir;

I § 75 bokstav g, som blir bokstav f, gjøres følgende endring:

Alternativ A (originalspråk):

«Kongen» erstattes med «Regjeringen».

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

«kongen» erstattes med «regjeringen» på bokmål og med «regjeringa» på nynorsk.

§ 75 bokstav h blir bokstav g og skal lyde:

Alternativ A (originalspråk):

g) at kunne fordre Enhver til at møde for sig i *Stats-sager*;

Alternativ B (bokmål og nynorsk):

g) å kunne gi enhver påbud om å møte for seg i stats-saker;

–

g) å kunne gje kven som helst påbod om å møte for seg i statssaker;

§ 75 bokstav i til m blir § 75 bokstav h til k.

§ 76 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Enhver Lov skal først foreslaaes paa Storthinget, enten af dets egne Medlemmer, eller af Regjeringen ved *et af dens Medlemmer*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Enhver lov skal først foreslås på Stortinget, enten av en stortingsrepresentant eller av regjeringen ved et av dens medlemmer.

–

Alle lovframlegg skal fyrst gjerast på Stortinget, anten av ein stortingsrepresentant eller av regjeringa ved ein av medlemmene.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Enhver Lov skal først foreslaaes paa Stortinget, enten af dets egne Medlemmer, af *Præsidenten* eller af Regjeringen ved *et af dens Medlemmer*.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Enhver lov skal først foreslås på Stortinget, enten av en stortingsrepresentant, av presidenten eller av regjeringen ved et av dens medlemmer.

–

Alle lovframlegg skal fyrst gjerast på Stortinget, anten av ein stortingsrepresentant, av presidenten eller av regjeringa ved ein av medlemmene.

§ 77 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 77

Naar en Lovbeslutning to paa hinanden følgende Gange er bifaldt af Stortinget, sendes den til *Regjeringen* med Anmodning om at erholde *dens* Sanktion.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 77

Når Stortinget har fattet det samme lovvedtak to ganger etter hverandre, sendes det til regjeringen med anmodning om dens sanksjon.

–

§ 77

Når Stortinget har gjort same lovvedtaket to gonger på rad, går vedtaket til regjeringa med oppmøding om sanksjon.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 77

Naar en Lovbeslutning to paa hinanden følgende Gange er bifaldt af Stortinget, sendes den til *Præsidenten* med Anmodning om at erholde hans Sanktion.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 77

Når Stortinget har fattet det samme lovvedtak to ganger etter hverandre, sendes det til presidenten med anmodning om hennes eller hans sanksjon.

–

§ 77

Når Stortinget har gjort same lovvedtaket to gonger på rad, går vedtaket til presidenten med oppmøding om sanksjon.

§ 78 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 78

Billiger *Regjeringen* Lovbeslutningen, forsyner *Statsministeren* eller, i dennes *Fraværelse*, det første af de tilstedeværende *Medlemmer af Regjeringen*, *Lovbeslutningen* med sin Underskrift, hvorved den vorder Lov.

Billiger *Regjeringen* den ikke, sendes den tilbage til Stortinget med den Erklæring, at *Regjeringen* ikke for Tiden finder det tjenligt at sanktionere den. Beslutningen maa i dette Tilfælde ikke mere af det da samlede Storting forelægges *Regjeringen*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 78

Godtar regjeringen lovvedtaket, forsyner statsministeren det med sin underskrift, og dermed blir det til lov.

Godtar regjeringen det ikke, sendes det tilbake til Stortinget med den erklæring at regjeringen for tiden ikke finner det tjenlig å sanksjonere det. I så tilfelle kan ikke det storting som da er samlet, legge dette vedtak frem for regjeringen igjen.

–

§ 78

Godtek regjeringa lovvedtaket, skriv statsministeren under, og dermed blir det til lov.

Godtek regjeringa det ikkje, blir det sendt attende til Stortinget med dei orda at regjeringa for tida ikkje meiner det er tenleg å sanksjonere det. I så fall kan ikkje det stortinget som då er samla, leggje dette vedtaket fram for regjeringa att.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 78

Billiger *Præsidenten* Lovbeslutningen, forsyner han den med sin Underskrift, hvorved den vorder Lov.

Billiger han den ikke, sender han den tilbake til Stortinget med den Erklæring, at han ikke for Tiden finder det tjenligt at sanktionere den. Beslutningen

maa i dette Tilfælde ikke mere af det da samlede Storting forelægges *Præsidenten*.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 78

Godtar presidenten lovvedtaket, forsyner hun eller han det med sin underskrift, og dermed blir det til lov.

Godtar han det ikke, blir det sendt tilbake til Stortinget med den erklæring at presidenten for tiden ikke finner det tjenlig å sanksjonere det. I så tilfelle kan ikke det storting som da er samlet, legge dette vedtak frem for presidenten igjen.

–

§ 78

Godtek presidenten lovvedtaket, skriv ho eller han under, og dermed blir det til lov.

Godtek han det ikkje, blir det sendt attende til Stortinget med dei orda at presidenten for tida ikkje meiner det er tenleg å sanksjonere det. I så fall kan ikkje det stortinget som då er samla, leggje dette vedtaket fram for presidenten att.

§ 79 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 79

Er en Lovbeslutning bleven uforandret antagen af to Storting, sammensatte efter to forskjellige paa hinanden følgende Valg og indbyrdes adskilte ved mindst to mellemliggende Storting, uden at afvigende Lovbeslutning i Mellemtiden fra den første til den sidste Antagelse af noget Storting er bleven fattet, og den da forelægges *Regjeringen*, saa vorder den Lov, om end *Regjeringens* Sanktion ikke paafølger inden Stortinget adskilles.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 79

Når to storting med ett valg og minst to storting imellom har fattet det samme lovvedtak uforandret uten at Stortinget i mellomtiden har fattet noe avvikende endelig lovvedtak, og det da forelegges regjeringen, så blir det til lov selv om regjeringen ikke gir sin sanksjon før Stortinget adskilles.

–

§ 79

Når to storting med eitt val og minst to storting imellom har gjort same lovvedtaket uendra utan at

Stortinget i mellomtida har gjort avvikande endeleg lovvedtak, og det då blir lagt fram for regjeringa, så blir det til lov endå om regjeringa ikkje gjev sanksjon før Stortinget skilst.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 79

Er en Lovbeslutning bleven uforandret antagen af to Storting, sammensatte efter to forskjellige paa hinanden følgende Valg og indbyrdes adskilte ved mindst to mellemliggende Storting, uden at afvigende Lovbeslutning i Mellemtiden fra den første til den sidste Antagelse af noget Storting er bleven fattet, og den da forelægges *Præsidenten*, saa vorder den Lov, om end *Præsidentens* Sanktion ikke paafølger inden Stortinget adskilles.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 79

Når to storting med ett valg og minst to storting imellom har fattet det samme lovvedtak uforandret uten at Stortinget i mellomtiden har fattet noe avvikende endelig lovvedtak, og det da forelegges presidenten, så blir det til lov selv om presidenten ikke gir sin sanksjon før Stortinget adskilles.

–

§ 79

Når to storting med eitt val og minst to storting imellom har gjort same lovvedtaket uendra utan at Stortinget i mellomtida har gjort avvikande endeleg lovvedtak, og det då blir lagt fram for presidenten, så blir det til lov endå om presidenten ikkje gjev sanksjon før Stortinget skilst.

§ 80 tredje ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Inden denne Tid meddeler *Statsministeren* *Regjeringens* Resolution paa de ikke allerede forinden afgjorte Lovbeslutninger (jfr. §§ 77–79), ved enten at stadfæste eller forkaste dem. Alle de, som *ikke udtrykkeligen ere blevne antagne*, ansees som *forkastede*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Innen denne tid meddeler statsministeren regjeringens beslutning om de lovvedtak som ikke allerede er avgjort (jf. §§ 77–79), ved enten å stadfeste

dem eller å forkaste dem. Alle de som ikke uttrykkelig er blitt godkjent, anses for å være forkastet.

–

Innan den tid kunngjer statsministeren for Stortinget avgjerda til regjeringa om dei lovvedtaka som ikkje alt er avgjorde (jf. §§ 77–79), med anten å stadfeste eller å forkaste dei. Alle dei som ikkje uttrykkelig blir godkjende, blir rekna som forkasta.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Inden denne Tid meddeler *Præsidenten* sin Resolution paa de ikke allerede forinden afgjorte Lovbeslutninger (jfr. §§ 77-79), ved enten at stadfæste eller forkaste dem. Alle de, som han ikke udtrykkeligen antager, ansees som af ham forkastede.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Innen denne tid meddeler presidenten sin beslutning om de lovvedtak som ikke allerede er avgjort (jf. §§ 77–79), ved enten å stadfeste dem eller å forkaste dem. Alle de som ikke uttrykkelig er blitt godkjent, anses for å være forkastet.

–

Innan den tid kunngjer presidenten for Stortinget si avgjerd om dei lovvedtaka som ikkje alt er avgjorde (jf. §§ 77–79), med anten å stadfeste eller å forkaste dei. Alle dei som ikkje uttrykkelig blir godkjende, blir rekna som forkasta.

§ 81 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 81

Alle Love (de i § 79 undtagne) udfærdiges i *Regjeringens* Navn, under Norges Riges Segl, og i følgende Udtryk: «*Den norske Regjering* gjør vitterligt at vi er bleven forelagt Stortingets Beslutning, af Dato saalydende: (her følger Beslutningen). Thi have vi antaget og bekræftet, ligesom vi herved antage og bekræfte samme som Lov, under vor Haand og Rigets Segl.»

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 81

Alle lover (unntatt dem i § 79) utferdiges i regjeringens navn, under Norges rikes segl og med følgende ord: «Den norske regjering kunngjør at vi er blitt forelagt Stortingets vedtak av dato sålydende: (her følger vedtaket). Vi godkjenner og stadfester

dette vedtaket som lov, under vår hånd og rikets segl.»

–

§ 81

Alle lover (så nær som dei etter § 79) blir utferda i namnet til regjeringa, under Noregs rikssegl og med desse orda: «Den norske regjeringa kunngjer at Stortinget har lagt føre oss eit vedtak dagsett dato som lyder slik: (her kjem vedtaket). Vi godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under vår hand og riksseglet.»

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 81

Alle Love (de i § 79 undtagne) udfærdiges i *Præsidentens* Navn, under Norges Riges Segl, og i følgende Udtryk: «Jeg, NN, gjøre vitterligt: at jeg er bleven forelagt Stortingets Beslutning, af Dato saalydende: (her følger Beslutningen). Thi have jeg antaget og bekræftet, ligesom jeg herved antager og bekræfter samme som Lov, under min Haand og Rigets Segl.»

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 81

Alle lover (unntatt dem i § 79) utferdiges i presidentens navn, under Norges rikes segl og med følgende ord: «Jeg, NN, kunngjør at jeg er blitt forelagt Stortingets vedtak av dato sålydende: (her følger vedtaket). Jeg godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under min hånd og rikets segl.»

–

§ 81

Alle lover (så nær som dei etter § 79) blir utferda i namnet til presidenten, under Noregs rikssegl og med desse orda: «Eg, NN, kunngjer at Stortinget har lagt føre meg eit vedtak dagsett dato som lyder slik: (her kjem vedtaket). Eg godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under mi hand og riksseglet.»

§ 82 annet punktum skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Intet Medlem af *Regjeringen* maa fremlægge urigtige eller villedende Oplysninger for Stortinget eller dets Organer.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Intet medlem av regjeringa må legge frem uriktige eller villedende opplysninger for Stortinget eller dets organer.

–

Ingen medlemmer av regjeringa må leggje fram urette eller villeiande opplysningar for Stortinget eller eit stortingsorgan.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Intet Medlem af *Regjeringen*, eller *Præsidenten*, maa fremlægge urigtige eller villedende Oplysninger for Stortinget eller dets Organer.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Intet medlem av regjeringa, eller presidenten, må legge frem uriktige eller villedende opplysninger for Stortinget eller dets organer.

–

Ingen medlemmer av regjeringa, eller presidenten, må leggje fram urette eller villeiande opplysningar for Stortinget eller eit stortingsorgan.

§ 86 første ledd skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Rigsretten dømmer i første og sidste Instans i de Sager, som Stortinget anlægger mod *Regjeringens*, Høiesterets eller Stortingets Medlemmer for strafbart eller andet retstridigt Forhold, naar de have brudt deres konstitutionelle Pligter.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Riksretten dømmer i første og siste instans i de saker som Stortinget anlegger mot medlemmer av regjeringa, Høyesterett eller Stortinget for straffbart eller annet rettsstridig forhold når de har brutt sine konstitusjonelle plikter.

–

Riksretten dømmer i fyrste og siste instans i dei sakene som Stortinget reiser mot medlemmer av regjeringa, Høgsterett eller Stortinget for eit strafflagt eller anna rettsstridig tilhøve når dei har brote sine konstitusjonelle plikter.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Rigsretten dømmer i første og sidste Instans i de Sager, som Stortinget anlægger mod *Regjeringens*,

Høiesterets eller Stortingets Medlemmer, eller *Præsidenten*, for strafbart eller andet retstridigt Forhold, naar de have brudt deres konstitutionelle Pligter.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Riksretten dømmer i første og siste instans i de saker som Stortinget anlegger mot medlemmer av regjeringa, Høyesterett eller Stortinget, eller presidenten, for straffbart eller annet rettsstridig forhold når de har brutt sine konstitusjonelle plikter.

–

Riksretten dømmer i fyrste og siste instans i dei sakene som Stortinget reiser mot medlemmer av regjeringa, Høgsterett eller Stortinget, eller presidenten, for eit strafflagt eller anna rettsstridig tilhøve når dei har brote sine konstitusjonelle plikter.

I § 86 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

Et Medlem af *Regjeringen* eller Stortinget kan ikke vælges til Medlem af Rigsretten.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

Et medlem av regjeringa eller Stortinget kan ikke velges til medlem av Riksretten.

–

Ein medlem av regjeringa eller Stortinget kan ikkje veljast til medlem av Riksretten.

Alternativ 2 A (originalspråk):

Et Medlem af *Regjeringen* eller Stortinget, eller *Præsidenten*, kan ikke vælges til Medlem af Rigsretten.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

Et medlem av regjeringa eller Stortinget, eller presidenten, kan ikke velges til medlem av Riksretten.

–

Ein medlem av regjeringa eller Stortinget, eller presidenten, kan ikkje veljast til medlem av Riksretten.

§ 112 skal lyde:

Alternativ 1 A (originalspråk):

§ 112

Viser Erfaring, at nogen Del af *denne Norges Riges Grundlov* bør forandres, skal Forslaget derom fremsættes paa første, andet eller tredje Storthing efter et nyt *Valg*, og *kundgjøres*. Men det tilkommer først det første, andet eller tredje Storthing efter næste *Valg* at bestemme, om den foreslaaede Forandring bør finde Sted eller ei. Dog maa saadan Forandring aldrig modsige denne Grundlovs Principer, men alene angaa Modifikationer i enkelte Bestemmelser, der ikke forandre denne Konstitutions Aand, og bør to Trediedele af Storthinget være enige i saadan Forandring.

En saaledes vedtagen Grundlovsbestemmelse underskrives af Storthingets Præsident og Sekretær og sendes *Regjeringen* til *Kundgjørelse* som gjældende Bestemmelse i *Norges Riges Grundlov*.

Alternativ 1 B (bokmål og nynorsk):

§ 112

Viser erfaring at noen del av denne Norges rikes grunnlov bør endres, skal endringsforslag fremsettes på første, annet eller tredje storting etter et nytt valg og kunngjøres. Men det tilkommer først det første, annet eller tredje storting etter neste valg å bestemme om den foreslåtte endring skal finne sted eller ei. En slik endring må likevel aldri motsi denne grunnlovs prinsipper, men bare angå modifikasjoner i enkelte bestemmelser som ikke endrer denne konstitusjons ånd, og to tredjedeler av Stortinget må være enige i en slik endring.

En grunnlovsbestemmelse som er vedtatt på denne måte, skal underskrives av Stortingets president og sekretær og sendes regjeringen til kunngjøring som gjeldende bestemmelse i Norges rikes grunnlov.

–

§ 112

Viser røynsla at nokon del av denne Noregs rikes grunnlov bør endrast, skal framlegget om endring leggjast fram på det fyrste, andre eller tredje stortinget etter eit nytt val og kunngjerast. Men det er fyrst det fyrste, andre eller tredje stortinget etter neste val som avgjer om endringa skal gjerast eller ikkje. Ei slik endring må likevel aldri stri mot prinsippa i denne grunnlova, men berre gjelde modifikasjonar i einiskilde føresegnar som ikkje endrar ånda i denne konstitusjonen, og to tredjedelar av Stortinget må vere samde i ei slik endring.

Ei grunnlovsføresegn som er vedteken på denne måten, skal underskrivast av Stortingets president og

sekretær og sendast til regjeringa til kunngjering som gjeldande føresegn i Noregs rikes grunnlov.

Alternativ 2 A (originalspråk):

§ 112

Viser Erfaring, at nogen Del af *denne Norges Riges Grundlov* bør forandres, skal Forslaget derom fremsættes paa første, andet eller tredje Storthing efter et nyt *Valg*, og *kundgjøres*. Men det tilkommer først det første, andet eller tredje Storthing efter næste *Valg* at bestemme, om den foreslaaede Forandring bør finde Sted eller ei. Dog maa saadan Forandring aldrig modsige denne Grundlovs Principer, men alene angaa Modifikationer i enkelte Bestemmelser, der ikke forandre denne Konstitutions Aand, og bør to Trediedele af Storthinget være enige i saadan Forandring.

En saaledes vedtagen Grundlovsbestemmelse underskrives af Storthingets Præsident og Sekretær og sendes *Præsidenten* til *Kundgjørelse* som gjældende Bestemmelse i *Norges Riges Grundlov*.

Alternativ 2 B (bokmål og nynorsk):

§ 112

Viser erfaring at noen del av denne Norges rikes grunnlov bør endres, skal endringsforslag fremsettes på første, annet eller tredje storting etter et nytt valg og kunngjøres. Men det tilkommer først det første, annet eller tredje storting etter neste valg å bestemme om den foreslåtte endring skal finne sted eller ei. En slik endring må likevel aldri motsi denne grunnlovs prinsipper, men bare angå modifikasjoner i enkelte bestemmelser som ikke endrer denne konstitusjons ånd, og to tredjedeler av Stortinget må være enige i en slik endring.

En grunnlovsbestemmelse som er vedtatt på denne måte, skal underskrives av Stortingets president og sekretær og sendes presidenten til kunngjøring som gjeldende bestemmelse i Norges rikes grunnlov.

–

§ 112

Viser røynsla at nokon del av denne Noregs rikes grunnlov bør endrast, skal framlegget om endring leggjast fram på det fyrste, andre eller tredje stortinget etter eit nytt val og kunngjerast. Men det er fyrst det fyrste, andre eller tredje stortinget etter neste val som avgjer om endringa skal gjerast eller ikkje. Ei slik endring må likevel aldri stri mot prinsippa i denne grunnlova, men berre gjelde modifikasjonar i einiskilde føresegnar som ikkje endrar ånda i denne konstitusjonen, og to tredjedelar av Stortinget må vere samde i ei slik endring.

Ei grunnlovsføresegn som er vedteken på denne måten, skal underskrivast av Stortingets president og sekretær og sendast til presidenten til kunngjering som gjeldande føresegn i Noregs rikes grunnlov.

II

Vedtak I trer i kraft 1. januar året etter at innføring av republikk som styreform i Norge har fått flertall ved en folkeavstemning. Slik folkeavstemning må avholdes innen 31. september 2017.

De som på tidspunktet nevnt i første ledd første punktum er regjeringsmedlemmer, får fra da av myndighet, rettigheter og plikter som medlem av regjeringen etter den forandrete grunnloven, og myndighet, rettigheter og plikter som i eller i medhold av lov er tillagt regjeringsmedlemmer eller statsråder. Myndighet, rettigheter eller plikter som i eller i medhold av lov er tillagt kongen, skal fra da av tillegges regjeringen. Myndighet, rettigheter eller plikter som i eller i medhold av lov er tillagt Kongen i statsråd, skal fra da av tillegges regjeringen i regjeringsmøte.

28. september 2012

Hallgeir H. Langeland

Truls Wickholm

Snorre Serigstad Valen

Marianne Marthinsen

Jette F. Christensen

Eirin Sund

Susanne Bratlie

Referert i Stortingets møte 28. september 2012.

«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg.»

Dag Terje Andersen
president